

Stanovisko vedenia UPJŠ v Košiciach a AS UPJŠ k výzvam na protest proti prijatiu novely ZVŠ

Vážení členovia AO UPJŠ, milí naši študenti a zamestnanci, vážená verejnosť,

v týchto dňoch po mnohých rokovaníach a aj formách protestov slovenskej akademickej obce sme svedkami snáh o ovplyvnenie finálneho znenia novely ZVŠ. Patria k nim napr. Výzva RVŠ SR akademickým senátom fakúlt a vysokých škôl, Výzva dekanov fakúlt, ako aj Uznesenia VZ ŠRVŠ .

Náš postoj je reflexiou na skutočnosť, že vedenie UPJŠ spoločne s vedeniami fakúlt, Akademický senát UPJŠ i akademické senáty fakúlt spoločne aktívne participovali na pripomienkovaní návrhu novely ZVŠ z dielne MŠVVaŠ SR v snahe nájsť prijateľný kompromis, ktorý sa opiera o odporúčania OECD a aj o našu podporu prijať novelu, ktorá naše vysoké školstvo posunie kvalitatívne na vyššie priečky. Preto zástupcovia všetkých uvedených samosprávnych orgánov univerzity pod osobnou gesciou rektora UPJŠ a predsedníčky AS UPJŠ vypracovali stanovisko aj do MPK, ktoré následne získalo podporu aj vo vedeniach partnerských košických univerzít a senátov TUKE a UVLF a tak sme podali návrh do MPK spoločne. O opodstatnenosti a kvalifikovanosti nášho návrhu pripomienok svedčí fakt, že viaceré z nich boli predkladateľom akceptované. Predovšetkým spoločná voľba kandidáta na rektora akademickým senátom a správnu radou, ukotvenie pozície dekana, možnosť vlastného samosprávneho usporiadania univerzity a jej fakúlt, podriadenosť kvestora len rektorovi sú významnými úspechmi. Síce akademické senáty a vedecké rady fakúlt nie sú v návrhu novely explicitne uvedené ako sme požadovali, ale ich existenciu novela umožňuje, ako aj umožňuje stanovenie kompetencií samosprávnych orgánov fakúlt prostredníctvom štatútu vysokej školy. **Z nášho pohľadu je teda charakter samosprávneho riadenia VŠ v novele nastavený tak, že je možné eliminovať politický vplyv, vplyv externých ale aj interných lobistických skupín na voľbu vrcholných akademických predstaviteľov.** Naše stanovisko sa opiera aj o spoločné rokovanie AO košických univerzít, ktoré sme zvolali ihneď po zverejnení výsledkov MPK, a nezaznamenali sme žiadne negatívne reakcie na navrhované samosprávne riadenie univerzít a fakúlt. Veríme, že novela nestratí vytýčené línie a nedostanú sa do nej aj nesystémové ustanovenia, ktoré by mohli vniesť chaos do organizácie VŠ, do ich riadenia a financovania, ako aj destabilizovať toto prostredie v kľúčovom období zosúladovania študijných programov s medzinárodnými štandardami kvality požadovanými SAAVŠ SR. Naša kritika voči predkladateľovi naďalej smeruje najmä ku zbytočne komplikovanému mechanizmu obsadzovania funkčných miest docentov a profesorov, ktoré by malo zostať v kompetencii VŠ a ich zodpovednosti za kvalitu. Taktiež upozorňujeme na nevhodné časovanie procesu implementácie vnútorných systémov kvality a procesu zmien legislatívnych noriem v dôsledku implementácie ustanovení novely. Bude to netriviálna záťaž pre samosprávu VŠ, preto apelujeme na zváženie dlhšej legisvakačnej lehoty novely ZVŠ.

Na základe vyššie uvedených skutočností nepovažujeme návrh novely ZVŠ predložený do NR SR za dôvod na protest formou prerušenia výučby, avšak dôvod na dôrazný protest zamestnancov a študentov univerzít naozaj existuje:

Vedenie UPJŠ dôrazne upozorňuje vládu SR, poslancov NR SR a verejnosť na negatívne dopady tohtoročného financovania rezortu VŠ. V súlade s požiadavkami vysokoškolských reprezentácií (SRK, RVŠ, ŠRVŠ) opätovne vyzývame otvoriť rokovania o kapitole financovania VŠ v r. 2022 a následne upraviť metodiku financovania a navýšiť rozpočet VŠ minimálne o rozpočtové krátenie za posledné dva roky. Inak sú poslanie a perspektíva univerzít vážne ohrozené.

Z nášho pohľadu práve výrazne reštriktívne financovanie univerzít je oprávnený dôvod na protest, napr. aj vo forme prerušenia výučby. Vyzývame na rokovanie zainteresovaných subjektov a očakávame dohodu, ktorej výsledkom bude navýšenie finančných zdrojov pre vysoké školstvo v r. 2022 a stabilizácia financovania univerzít v budúcnosti.